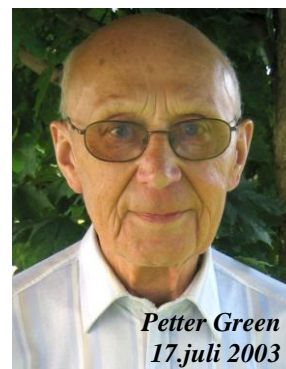

2003 Maraton-mannen

En av Stjørdals virkelige personligheter og flotte representant er Petter Green. Den 24.mars 2003 fylte han 91 år. Han er ikke av de som kaster mest skygge, der han sitter ved siden av meg bak huset sitt i Skolegata en steinvarm sommerdag i juli. Men om skyggen er smal og kort, er Petter Greens liv bredt og langt. Jeg føler meg beæret av å kunne si: *"Jeg kjenner Petter Green – han er også en stokmolitt"*. Ikke bare stokmolittene, men alle i Stjørdal er mektig stolte over vår maraton-mann. Og slik skal det være.

Petter Green er sønn av Karl Green, f. 1887 d. 1984 og Magna Hjelde, f. 1887 d. 1969. De første leveårene tilbrakte Petter og familien på Hjelde Midtre i Vuku øst av Verdal.

Hans far ble kjent i hele dalføret for å være en arbeidsom mann. Det heter seg at han i onna kunne være oppe grytidlig og omtrent hesje ferdig før de andre stod opp, og som guttunge var han om sommeren langt inne på fjellet og slo gras til buskapen. Karl Green var en ivrig jeger, både på småvilt og elg. I det fantastiske rypeåret 1907 skjøt han 1 200 ryper, de fleste i Hyllfjellet. Og den gangen skjøt de ikke på enkeltryper, kun flokker for å spare ammunisjon. Karl Green var en dugelig idrettsmann, med stor selvdisciplin – og på skytebanen ble han holdt for å være en gentleman. Normapokalen fikk han på landsskytterstevne på Steinkjer i 1937. Karl hadde en stund en av de største premiesamlinger blant skytterne i Innrøndelag. Karl Green døde i 1984, 97 år gammel. Når jeg innledningsvis har valgt å ta med disse få linjer om far til Petter, er det fordi det heter seg: *"En må velge de "rette foreldre" - for det ligger i genene"*.

Da Petter var 4 år flyttet familien til Leirådalen, hvor far hans blant annet var veivokter. Det lå på en måte i kortene at Petter skulle inn i jordbruket, og han kom til Mære landbruksskole. På 30-tallet ble svært få innkalt til militærtjeneste. Petter ønsket seg inn, men fikk ikke lov. Istedenfor ble det til at han etter Mære tok på seg regnskapet og kontroll av fettinnhold etc. for hele 24 gårder i Verdal. Så gikk Petter på Handelsskolen.

Under krigen gifter Petter seg med Målfrid Kulslie, f. 1921. Han måtte de første krigsårene ta seg ulike jobber på gårdene i bygda. Lønnen var fra 1 til 2 kroner dagen. Gjennom sin bror kom Petter i kontakt med lensmann Rygh i Nedre Stjørdal, og han blir tilbudt jobb på lensmannskontoret - og her ble han en stund. Han bodde da i Stjørdal, mens familien ble boende første tiden i Leirådalen. En stund var han også på Levanger hvor han holdt på med regnskap, med skatteinnkreving og gikk vakt om natta, *"ja, det var lange dager det"*, sier Petter det til meg denne sommerdagen når temperaturen er lik nummeret på huset hans.

Så gikk turen tilbake til Stjørdal, og Vikaune fabrikk, før han fikk jobb som en av de aller første sivilister ansatt i Forsvaret. Men Værnes ville nok ha han inn i de militære ruller, for han ble sendt på et utall med kurs, blant annet det elevene seg imellom kalte *"vinterkrigsskolen"*. Så ble det militær grad også på Petter til slutt. Han hadde mye med materiellet til Luftforsvarets Flygeskole å gjøre, før han ble stasjonens kasserer, sistnevnte en jobb som gikk ut på *"kun cash"*. Her telte man om igjen og om igjen, og utbetalingen var kontant i små gjennomsiktige papirposer. Da Petter kom til Værnes møtte han gudbrandsdølen Fjellstad, en liten terrier av en tøffing. Han var en drivkraft for fysisk fostring, og ingen skulle slippe unna. Og Petter ble med, liten, tynn - men med vilje av stål, slitesterk og målbevist. Det ble skiløping og marsjering - Europa over. På Flygeskolen måtte han *"konkurrere"* med høyt

motiverte elever, hvis innsats var avgjørende for deres mulighet til å komme igjennom nåløyet. Og Petter, som stadig ble eldre, slo de sønder og sammen - til kaptein Sakshaugs ergrelse. Han kjeftet flyelevene huden full, - som lot seg slå av en gammel mann som Petter. ”*Det var moro - en fin tid, mye flott ungdom og et stolt befall*”, sier Petter det. Sola står nå i zenith, og det renner mindre bekker mellom foldene på min store mage. Petter er uberørt.

Hvor tok du kreftene fra?, spør jeg - ”*du hadde hatt en tøff tid - og livet var ikke så enkelt*”. Han forklarer det så lett og kort. ”*En må treffe likesinnede for å forstå*”. Jeg fikk hans historie, men vi lar det meste bli mellom oss. Petter ble enkemann etter 9 års ekteskap. Hans kjære Målfrid fikk plutselig poliomyelitt og døde kun 30 år gammel i 1951. Tilbake satt Petter med to jenter på 2 og 4 år. Tiden var en annen. Det nytter ikke å sammenligne med dagens støtteapparat. Opp i alt dette ville Forsvaret beordre Petter til Ørland, som om han ikke hadde det vanskelig nok fra før.

Målfrid og Petter på 40-tallet

Petter fikk bli på Værnes. Hans to døtre vokste opp i Skolegata. I dag er den ene, Marit - gift og bosatt i Stjørdal, mens Tove dro sørover til Horten med sin mann. Og så var det dette med at historien gjentar seg, noen møter motgang på nytt. Toves mann, og Petter's svigersønn, dør veldig ung av leukemi. Slik ble Petter på nytt minnet om livets brutale urettferdighet. Jeg smetter inn og spør om hvorfor han valgte å forbli enkemann, nå i over 50 år. ”*Hvorfor giftet du deg ikke på nytt?*” - ”*De valg en tar er ikke alltid like lette å verken ta eller forklare*”, sier Petter - og det er som om han smaker på alternativene der han sitter. 91-åringen gjentar seg selv noen ganger. Et signal om at et navn er der for alltid. Han sa det ikke høyt, men det lå i den dirrende varme lufta rundt oss: ...”*ho Målfrid...*”. Slik lever og tenker et godt menneske i hengivenhet.

Petter Green er en del av vårt bybilde. Han er en del av vår idrettsbevegelse. Knapt noen annen amatør og mosjonist har så mange mil bak seg innen ulike idrettsgrener. Han er og vil forbli maraton-mannen. Se bare: Sagamarsjen 36 ganger, Selbu rundt 31 ganger, Nybrottskarusellen 26 ganger. Dertil kommer krevende langrenn som Vasaloppet og Birkebeineren, et utall med militære marsjer, blant annet Nijmegen - og en mengde skirenn og friidrettsløp gjennom hele livet overalt i Norden. Reiser og løp, løp og reiser. Og så først og fremst: hans verdensrekorder, 4 stk pr. 2003. Det startet med 3 000 m bane i 1997, - da var Green 85 år – så en kan vel trygt si han ”*begynte tidlig*”. Ny 3 000 m i 2002, 1 500 m i 2002 og så den mest kjente: 5 000 meteren på Levanger i 2002. Petter var lovet å få gullskoen fra Adidas dersom han satte verdensrekord

på 5 000. Det var ikke så enkelt å finne et løp, ut i fra at det måtte være terminfestet. Men så dukket Levanger opp, og Petter løp på 32:48, og slettet den gamle rekorden - som en tysker hadde - med over tre minutter. Det ble ingen gullsko på Petter, og han følte seg "litt narret", men i ettertid synes han det var ok likevel, det ble tross alt en verdensrekord. Fra bladet "Kondis" fikk Petter Green en flott utmerkelse, en kjempestor fin pokal. Og i 2007 rykker Petter opp i en ny årsklasse. Det lyder som om det skulle vært et skolemesterskap fra barneskolen!

Innledningsvis var jeg inne på dette med "å ha de rette gener". Men jeg lot meg likevel friste til følgende spørsmål: "Hva har du i deg, Petter"? Svaret er like kort som det er enkelt: "Alt mulig, unntatt medisiner". Men Petter må innrømme at han sverger til havregrøt kokt på vann, og banan er han glad i - for ikke å si en liten bit Freia melkesjokolade om morgenen. Så fikk ernæringsfysiologene den. Men medisiner tror han ikke på. Det fikk han bitter erfaring først på 90-tallet da han hadde fått i seg litt penicillin, fikk et illebefinnende på Faghuset - og Bekkavik på sporten (nå nabo) og andre ble så bekymret at Petter havnet på sykehuset. Han forsøkte å fortelle alle hva årsaken var, men ble likevel lagt inn og sjekket. Og helt rett, prøvene syntet at det var penicillin han ikke tålte.

I dag er Petter i bra form, men ikke i toppform, sier han. Han falt på isen under en treningsøkt i vår, og det har tatt lengre tid enn han trodde å komme seg etter uhellet.

Nå er varmen helt uutholdelig, og mitt møte med vår alles Petter - bør avsluttes før jeg får heteanfall. "Vi klager på varmen og vi klager på kulden", sier Petter og rister på hodet.

"Har du fått noen utmerkelser", spør jeg til slutt. Og det har han. Petter Green er æresmedlem i Stjørdals-Blink, og i 1997 fikk han påskjønnelse fra kommunen. "Det skulle nå også bare mangle", tenker jeg i det stille.

Jeg reiser meg for å gå. Jeg ser på Petter. Så ser jeg på mitt eget speilbilde i vinduet. Det er ikke vanskelig å se hvem som er "eldst". "Jaggu æ e feit, gammel og stygg", tenker jeg. Slik rusler jeg nedover Skolegata og hjem. "Nå må jeg begynne å trene".